

పోస్టర్లు అందుకే.. ఉత్తరపదేశ్ సిరిపూర్వులో ఉన్న నేపాల్ రాజ్యాని ఖాళ్చందు వీధుల్లో వేలాది మంది యాపీ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ పోస్టర్లతో ర్యాలీ నిర్వహించారు రాచరిక పాలనస, హిందూ దేశాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ రాష్ట్రియ ప్రజాతంత్ర ప్రార్థి (ఆర్పిపీ) నిర్వహించిన ర్యాలీలో మాట రాజు జ్ఞానేంద్ర జెత్తో పాటు యోగి ఆదిత్యనాథ్ పోస్టర్లు కూడా ప్రదర్శించారు అయితే, నేపాల్ రాజకీయాలకూ, యూపీ సీఎంకూ ఏంటి సంబంధం అని ఆలోచిస్తున్నారు.. నేపాల్ ను ముఖ్య హిందూ దేశంగా మార్పులని జ్ఞానేంద్ర షా చాలా కాలంగా ప్రయత్నిస్తూ వస్తున్నారు. అందుల్లి భాగంగా ఆయన విధి ప్రొంతాల్లో ప్రచారం చేస్తూ వస్తున్నారు. ఈ విధాది జనవరిలో భారత్తుని సందర్శించిన సమయంలో యూపీ సీఎంతో భేటి అయి ప్రత్యేకంగా ముచ్చటించారు. దీని తర్వాత రాచరిక పాలనసు యోగి తన పూరి మదతు పడకటించారు.

మీడియాలో సృజన స్వచ్ఛ, సభ్యతా విలువలు

దిని అర్థం, నిజమైన కర్తృ అయిన మంచి నిలమజి ఒక్కటి చాలు. అంతేకానీ పట్టిగ మెరినే గాజురాళ్ళ బుట్టెడు, తట్టిదు ఉన్నా దండగే. చాలు పద్మమును ఒక్కరూని విన్న చాలు, అనేక రసహిన పద్మములను ఎన్ని విన్నా వేస్తే. ఇది వాస్తవికతను వెల్లిచే సేవ పద్మం. నిజమైనదే నిలుస్తుంది. కలుషితమైనది కనుమర్గిపోతుంది. చరిత్రను పరిశీలిస్తే అనేక వాస్తవాలు వెల్ల దవతాయి. కొంత శ్రద్ధతో గమనిస్తే మనం నిజ జీవితంలోనూ ఇలాంటివి గమనించగలము.

ఒక్కటి మాత్రం వాస్తవం, నిజమైన స్నేహితుడు అన్నింటిలో నమ్మకంగా ఉంటూ వెన్నుంటే ఉంటూ విడువక ప్రేమిస్తాడు. కలిమిలోనైనా, లేమిలోనైనా వెన్నుంటే ఉంటూ శైఖిక మద్దతునిస్తాడు. విలువలకు ప్రతి రూపంగా నిలుస్తాడు. ఇదే యథార్థతతో కూడిన స్నేహితుల తత్త్వం. ఇక ఇప్పటి పోకడ ఇందుకు భిన్నంగా కనపడుతుంది. బెల్లం ఉన్నపద్మ చీమలుగా, పొజిషన్లో ఉన్నపుడే స్నేహితులుగా. ఒడ్డు ఎక్కే పరకు ఓడ పెద్దన్న ఒడ్డు చేరిన తర్వాత బోడి పెద్దన్న పలె, నమ్మితీ రామపురు, అంబే నెట్టెట ముంచితి లక్ష్మణ అనే చంద్రంగా ఉంటున్నాయి. ఇది ఏ మాత్రం కర్తృ కాదు. దొకా బాటీ! అన్ని వేళలా శ్రేయస్సు కోరే వారే నిజ స్నేహితుడుగా ఉంటారు. వారు చెడుకు తాపు అసలే ఇప్పటి. ఉన్నది ఉన్నట్లు చెబుతూ సరైన మార్గంలో ఉంచేలా గద్దిస్తారు. వ్యవహారాన్ని సరిచేస్తుంటారు. నిక్కచ్చిగా ఉంటారు, తోడుగా ఉంటారు. అయితే, కొందరు కేవలం స్పార్టంతో నిజాయితి, సీతిలేని నిస్సార జీవితాలను గడువుతూ ఇతరులను ఇబ్బందులకు గురి చేస్తుంటారు. ఇలాంటి వారి స్నేహితోనే కొన్ని జీవితాలు పూర్తిగా చిద్రమైపోతున్నాయి. అమాయకంగా నమ్మితూ నష్టిటులు

నిలువన మనిషిపోతున్నారు. అందుకే స్నేహితుల ఎంపిక విషయంలో తన్నాత్మ జాగ్రత్త! అనులు విలువలు గల స్నేహితులెవరో పసిగట్టి వారితోనే స్నేహిన్ని కొనసాగిస్తే ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. లేకపోతే తగు పరిపోరం (మూల్యం) చెల్లించాల్సి వస్తుంది. నా జీవితంలో గమనించిన అనుభవాల మేర, కొండరు తల్లిదండ్రులను, చదువు చెప్పే గురువుల శైతం కేర చేయుకుండా కేవలం సమయాన్నంతా దోస్తులతోనే గడిపి చదువును పూర్తిగా నిర్మక్కం చేసి అధోగతి పాత్రన వారిని చూశాను. వాస్తవానికి జీవితంలో తల్లిదండ్రుల తర్వాత చదువు చెప్పే గురువుల తర్వాత ప్రభావితం చేసేది స్నేహితులే. అయితే నేను కొండరు కనీసిన తల్లిదండ్రులను చదువు చెప్పే గురువులను ఏమాత్రం లెక్క చేయని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. స్నేహితుల ప్రభావం ఇక్కడ స్ఫుర్తమవుతుంది. ఈ పోకడ ఏ మాత్రం క్షేమకరం కాదు. తల్లిదండ్రులను, విద్యాభూషులు చెప్పే గురువులను లెక్కచేయకపోవడం, విస్మరించడం పాపం, శాపం కూడా!

ఉత్తమ భవిష్యత్తులను ఆశించేవారు, కచ్చితంగా! తల్లిదండ్రులను, గురువులను గౌరవించాల్సిదే! ఎందుకంటే తల్లిదండ్రులే లేకపోతే మన జన్మయే లేదు కదా! ఎలా ఇతకాలో మనకు చెప్పేది గురువే కదా! అందుకే విధిగా వీరిని గౌరవిస్తేనే మంచి రోజులు. లేనిచో దుర్దినాలే! నేను గమనించిన మేర, కనీస తల్లిదండ్రులను, గురువులను నిర్మక్కం చేస్తూ తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి చేసిన వారు ఆడ్రస్సు లేకుండా పోయారు. దీనికి ఒక ఉదాహరణ - మనల్ని మనం, మన జీవితాలను వర్షపునీచితో పోల్చుకుంటే వర్షపు నీరు భూమిపై పడి భూమిలో ఇంకిపోతూ భూమిని సారవంతం చేస్తుంది. అదే వర్షపు నీరు బండరాళ్ళపై పడితే ప్రయోజనం ఉండదు. వర్షపు నీరు నదితో స్నేహం చేస్తూ నదిలో కలిసిపోతూ చక్కగా పారుతూ నేలను సారవంతం చేయడం మాత్రమే కావుండా దాచ్చర్టీని తీరుస్తూ అందరికీ మరియు అస్తిందికీ ఉపయోగకారిగా ఉంటుంది. ఇది మంచి స్నేహినికి నిదర్శనం. అదే వర్షపు నీరు సముద్రంలో కురుస్తూ సముద్రంతో స్నేహం చేస్తే ప్రయోజనం నున్నా! అందుకే, స్నేహితుల ఎంపిక విషయంలో అచిత్తాచి ప్రవర్తించాలి. చక్కని వారితో స్నేహం చేయాలి. ఈ మధ్యకాలంలో వింత వింత పోకడలు, ఆగడాలు గమనిస్తున్నాయి%. బైక్ ల రేసులు, కార్డ రేసులు, మితీమిరిన జలాలు, విచ్చలవిడి తిరుగుళ్ళు, ఆడ్డు అదువు లేని కార్యకలాపాలు, చెడు తిరుగుళ్ళు, చెడు సహవాసాలు ఎంతటి దుర్గతి పట్టిస్తున్నాయో గమనించాలి. కర్కు సిద్ధాంతం ప్రకారం చేసిన దానికి ప్రతిఫలం అనుభవించక తప్పదు. మంచైతే మంచి జరుగుతుంది చెడు జరుగుతుంది. ఇది తప్పదు గమనించాలి.

కొండరు స్నేహం, స్నేహితులంటూ, ఎంజాయ్ చేయాలంటూ, తల్లిదండ్రులను చాలా ఇబ్బందులకు గురి చేస్తూ ఒక విధంగా మోసం చేస్తూ, చదువును పూర్తిగా నిరస్తుం చేస్తూ, స్వాళ్ళ కు, కాలేజీకి పూమృతా పెడుతూ, తరగతులను ఎగ్గాట్టి చదువు సంస్కారం లేకుండా, చెడు అలవాట్ల కు వ్యసనాలకు లోనపుతూ జీవితాలను నాశనం చేసుకుంటున్నారు. మీష్ట తల్లిదండ్రులు పెట్టుకున్న ఆశలను కల్పలుగా మార్చేస్తూ వారికి మానసిక క్షోభము కలిగిస్తున్నారు. ఇది ఏ మాత్రం జ్ఞేమకరం కాదు. ఖచ్చితంగా ఇంమానికి దారితీస్తుంది. మన ఉత్తమ భవిష్యత్తులకై విధిగా తల్లిదండ్రులను, గురువులను గౌరవించాలిందే! స్నేహితులు కూడా అవసరమే అయితే వారు నిజ యద్దరు స్నేహితులై ఉండాలి. అందుకే, మంచి వారిని గమనిస్తూ వారితోనే స్నేహం చేయాలి. చదువు, సంస్కారం ఉన్నా స్నేహితులు ఉంటే దానికంటే మంచిన మరో అద్భుతం ఇంకొకటి లేదు. డబ్బున్నా, చదువున్నా, చెడు అలవాట్లు ఉంటే వారికి దూరంగా ఉండాలి. చదువుకుండాం, నేర్చుకుండాం అనే వారితో స్నేహం చేయడం మంచిది. చదువుకు దూరం చేసేవారు నిజమైన స్నేహితులు కారు. వ్యక్తశైలైన పనులకు, ఆలోచనలకు ఏమాత్రం చోటిప్పక నిక్షిప్తిగా, నిజాయితీగా ఉండే వారితో స్నేహం పరిమళిస్తుంది. మనం ఎంచుకున్న స్నేహితులే మన జీవితాన్ని నిర్ణయిస్తారు. కావున స్నేహితుల విషయంలో తొందరపాటుతో ప్రపాఠించకుండా, యథార్థత గల స్నేహితులను కలిగి ఉండాలి. అప్పుడే స్నేహితికి అర్థం చేకారుతుంది. మంచి మిత్రులకు చక్కటి ఉదాహరణ కృష్ణరూపులే. అర్థమని విజయున్ని చేసేదాకా శ్రీకృష్ణుడు విషమించలేదు. ఇంది దోస్తా! వారు చివరి వరకు నిజ స్నేహితులుగా నిలిచిపోయారు. సో, దోస్తుల గూర్చి అలోచించాలి మరి!

ఏం వద్దని ఎవరునాడు?

కృతిమ మేధపై రంగనాయకమ్మ రాసిన వ్యాసానికి
 ('కృతిమ మేధ: భ్రమలూ, వాస్తవాలు!' %-%
 ఫిబ్రవరి 20, -2025) స్పందిస్తూ మామిడి
 నారాయణ సిద్ధాంతం వేరు, సైన్స్ వేరు' (మార్చి 1,
 2025) అంటూ వ్యాసం రాశారు. "మిగులు విలువ
 సిద్ధాంతానికి ప్రత్యామ్నాయం లేదు. రాదు కూడా"
 అన్న మామిడి నారాయణ ఆ అదనపు విలువ
 సిద్ధాంతానికి ప్రత్యామ్నాయం ఎందుకు లేదో సరిగ్గా
 తెలిసే, "సిద్ధాంతానికి ప్రత్యామ్నాయం రాపచు
 రాకపోవచ్చు, సైన్స్కు మాత్రం ప్రత్యామ్నాయం
 ఉండదు, కేవలం అవ్వగిడేషన్ మాత్రమే ఉంటుంది"
 అనేవారు కాదు. మార్చి అవిష్కరించిన అదనపు విలువ
 సిద్ధాంతం కూడా సామాజిక శాస్త్రాలలోని వివిధ

సిద్ధంతాల, వాదాల అవగ్రేడెసనే.
 చారిత్రక గతితర్వంలో భాగంగా
 వచ్చినదే మార్పిజం. అది
 ఉన్నపళంగా ఆకాశంలోంచి
 ఉడిపడలేదు. అవగ్రేడెసన్ అనేది
 కేవలం ప్రకృతి శాస్త్రాలకే కాక
 సామాజిక శాస్త్రాలకూ హర్షిస్తుంది.
 కాకపోతే మార్పిజం రాకతో
 సామాజిక శాస్త్రాల్లో అవగ్రేడెసన్
 ఆగిపోయింది. అంటే ఆ శాస్త్రం
 ఆర్థిక రంగంలో పరిపూర్ణము
 యింది. ఆ సమగ్రతకు, మార్కెటు
 కనిపెట్టిన %జంఎలా = జ.%'లో
 ప్రకృతి నియమాలు ఇమిడి
 ఉండడమే కారణం! ఈ '%జ.%'
 ఆస్కిలరీ పదార్థాలు, ముడి పదార్థాలు, బ్రెమ్/ ఉత్పత్తి
 సాధనాలు అనే మూడు విభాగాలుగా ఉంటుంది.
 ఇందులోని ఉత్పత్తి సాధనాలే టెక్నోలజీ అంటే.
 ఇందులో నాచి చేతి పనిముట్టు నుంచి నేచి ఏఱ వరకు
 ఇమిడి ఉంటాయి. ఇలా ప్రకృతి సూత్రాలకు
 అనుగుణంగా ఉన్నందువల్లే మార్పిజం సైన్స్
 అయ్యంది.

ନାରାୟଣ ପରିମ୍ବନ୍ତ ଆର୍ଥିକବ୍ୟତିଲୁ ଜ୍ବ. ସ, ଅର୍ଦ୍ଧ ସିସିଲ୍ ଫିଗୁ. ଏହି ସିଦ୍ଧାଂତାଳିରେ ଶାନ୍ତିଯୁତ ଏଲାଗୁ ଉଠଦୁ କାବଣ୍ଟି ହାତିନି ହଦିଲେଦ୍ବାଂ. “କାର୍ଯ୍ୟକ ପରିମ୍ବନ୍ତ ଏକଷ୍ଟା ମାର୍ଗୀ ଚେପିନ୍ତିଲୁ ତିରୁଗଭାଲୁ ଚେଯିଲେନ୍ଦୁ” ଅଂଥା ନାରାୟଣ ପୈ ଇନ୍ଦ୍ରି ବିଷଳ ସିଦ୍ଧାଂତାଳିରେକି ଶୃଙ୍ଖଳିନ୍ଦନ ଦାନ ପାଦକଂ ନିଲିପିପଦ୍ମିଲଂ କରା” ଅଂଟୁନ୍ତାରୁ ନାରାୟଣ. ଦାନ୍ତି ନିଲିପିପଦ୍ମିଲାନି ଏପରୁ ଅଂଟାରୁ? ତେକାଳଜେନି ଵନ୍ଦ ଅନି ଏପରୈନା ଅଂଟାରୁ? ରଂଗନାୟକମ୍ବୁ ଗାରି ପ୍ରାପ୍ତଂଲୋ ଅଲା ଏକଷ୍ଟା ଲେବେ?

“కృతిమ మేధవల్ పెట్టబడిదారులకు విపరిత లాభాలు వస్తాయనేది ఒక త్రపు” అంటునే, “కేవలం అది ఒక దశ మాత్రమే” అని విచిత్రంగా మాట్లాడుతున్నారు నారాయణ. అంటే లాభాలు వచ్చినా కొంతకాలమే వస్తాయి అని. మరి, ఆ తర్వాత? “మళ్ళీ అప్పుడు అప్పగించేవన్ ఉండనే ఉంటుంది” అట! ఒకవేళ సంక్లేషాలు వస్తే? కీన్ను ఎలాగూ ఉన్నాడు! ఇలా అంతా పరిష్కారమైపోతున్నప్పుడు అదనపు విలువ సిద్ధాంత ప్రాధాన్యత ఎమిటి? ఏ సిద్ధాంతాన్ని ఆయన ప్రత్యామ్మాయంలేని సిద్ధాంతంగా చెప్పున్నారో దాన్ని అవచళలో సాధ్యం చేయడం గురించి ఆయనకు అసలు ఆలోచన లేదన్నమాట! ఆయన ప్రకారం అదనపు విలువ సిద్ధాంతం కేవలం ఆర్థిక శాస్త్రానికి మాత్రమే పరిమతం. సమాజ పురోగమనం అనేది సైన్స్కు సంబంధించింది! దీనికి దానికి ముదిపెట్టకూడదన్నమాట! సమాజం పట్ల ఇలాంటి అవగాహన ఉండబట్టి “సైన్స్ ఏ వర్గ ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడుతుందనే” వాదన అర్థరహితం” అంటున్నారు. ఒక కొత్త సరుకు మార్కెట్లోకి వచ్చినప్పుడు వర్గ ర్యాఫీతో అందులోని నిజానిజాల్చి చెప్పుకోకూడదా? దానిపట్ల ప్రచారం అవుతున్న విషయాలలో భ్రమలెంత, వాస్తవాలెంత అనేది చర్చించకోకూడదా? “కృతిమ మేధ వనితీరు పట్ల అనుమానాలూ, భయాలూ అర్థరహితం” అనే నారాయణ దానివల్ ఉద్యోగాలు పోయే కార్యకులకు, భయం కలగడం అరురుచితమని భావిసున్నట్టా?

రంగుల వేడుక.. ఆనందాల కానుక

విల్హిల్మినదని భాగవతం పృథ్వింగా అభివర్షించింది వేడుకును ఉత్తర భారతదేశంలో దోలాజాత్రాగా కూడా మలో భాగంగా రాధాకృష్ణుల మూర్ఖులను ఊరులలోను ఆలపిస్తారు. ఆ సందర్భంగా రంగుల్ని కూడా మధుర మీనాఖై దేవి తపోదీక్షను చేపట్టి సుందరేశ్వరుడు ఈ ప్రాల్యం పౌర్ణమినాడే వివహం చేసుకుండని పురాణం తరుతదేశంలో శక్తి ఆలయాల్లో ప్రాల్యం పౌర్ణమినాడని నిర్వహించే ఆచారం కూడా కనిపొస్తుంది. ప్రకృతిలో వైవిధ్యానికి ప్రతీకగా జన సమూహం ఉఱసంగా ప్రాల్యం పౌర్ణమ నాడు రంగుల్ని చిలకరించుకుంటారు. ఈ పండుగను వేర్పేరు ఆచారాలతో, విభిన్న పేర్లతో నిర్వహించుకుంటారు. ప్రాల్యం పౌర్ణమికి కాన్మంచ వ్యాప్తంగా ప్రకృతి సంబంధమైన పండుగల్ని విధింపులు ఉంది. ప్రాంతమేడైనా, ఏ తరఫోల్సు. అది మత సామరస్యానికి, సమైక్యతకు చిహ్నంగా

భక్తి

A stylized, graphic illustration of a woman's face. Her hair is depicted as long, flowing, flame-like strands in shades of black, red, and orange, filling most of the frame. The woman has a serene expression with closed eyes, dark eyebrows, and full, dark lips. The background is a solid, vibrant red.

ప్రతిరోజు వంట కోసం వాడే పాత్రలపై మొంది మరకలు ఏర్పడుతూ ఉంటాయి. వీటని ఎప్పతీక్వచ్చ తొలగించిన తరవాతే ఆ పాత్రలను తిరిగి ఉపయాగించుకోవాలని నిపుణులు చెబుతున్నారు. వంట పాత్రలపై నిలిచే మరకలు, వాసనలను తేలికగా పోగొట్టే చిట్టాల గురించి తెలుసుకుండాం. రాత్రిపూట ఒక గిన్నెలో ఒక కప్పు వేడి నీళ్ళు, రెండు చెంచాల డిష్ వావ్ లిక్కిడ్ వేసి బాగా కలిపి ఉంచాలి. మరుసటి రోజు ఈ మిక్రమంలో ప్రైబ్జెట్ ముంచి దానితో పాత్రలను తోమి తరవాత నీటితో కడగాలి. దీంతో పాత్రల లోపలి భాగంలో ఏర్పడిన మరకలు, వందిన పదార్థాల వాసనలు తొలగిపోతాయి. ఒక గిన్నెలో నాలుగు చెంచాల బేకింగ్ సోడా వేసి దానికి రెండు చెంచాల నీళ్ళ కలిపి పేసులూ చేయాలి. పుఱ్ఱుల్తో ఈ పేసును కొడ్దిగ్గా తీసుకుంటూ పాత్రలను తోమాలి.

ప్రధాన శీలింగో కుమార్ చేస్తే నూరీ లైన్ కొల్పిన లోట్స్ ప్రాథమిక క్లా

మెరుస్తాయి. ఒక పడ్డంతో మాడు చెంచాల రాళ్ళ ఉపు తీసుకోవాలి. సగానికి కొసిన నిమ్మకాయ చెక్కతో ఈ ఉపుని అద్ది దానితో వంట పాత్రలను తోమి వేడినిట్లతో శుఫ్రం చేయాలి. దీంతో పాత్రలకు పట్టిన వాసనలు పూర్తిగా పోతాయి. పాత్రలు మాడిపోతూ ఉంటాయి. ఈ పాత్రల్లో సగం వరకూ నీట్లు పోసి రెండు చెంచాల ఉపు, రెండు చెంచాల డిష్ వాహింగ్ లిక్షిండ్, రెండు చెంచాల నిమ్మరుసం వేసి స్టవ్ మీద పెట్టి వేడి చేయాలి. అయిదు నిమిషాల తరవాత స్టవ్ మీద నుంచి దించి అరగంటసేపు వాసనిచ్చి ప్రూబ్వర్తో రుద్దితే పాత్రల్లోని మాడు మరకలు పోతాయి.

నవభూమి

www.navabhoomi.in
www.epaper.navabhoomi.in

ప్రాథమిక
గురువారం
17 : మార్చి :

చలిత్తను చెక్కిన అతివలు

A black and white photograph of Dr. B. R. Ambedkar. He is an elderly man with glasses, wearing a light-colored suit over a white shirt. He is seated at a desk, looking slightly to his right with a thoughtful expression. On the desk in front of him are some papers and a pen.

స్టిగ్రి అందుకున్న మరో వ్యక్తి కాదంబిని మాత్రం సుదీర్ఘాలం ప్రాణీనే చేయడమే కాకుండా అనోం తేయాలు కార్బూకుల దగ్గర నుంచి, బీప్సోర్ లోగ్గు కార్బూకుల వరకూ పేరుల ఆరోగ్యం కోసం అసాధారణ కృషి చేశారు. కాదంబిని కాలంలోనే వైద్యపుట్టి చేపట్టిన రుక్కాబాయిది మరో పొపుగాథ. బలహీన వర్ధాల నుంచి వచ్చిన రుక్కాబాయి వైద్యపుట్టి అంధకోవడమే కాకుండా వివాహ వ్యవస్థలో ఉన్న లోపాల మీద ఆమె వేసిన పోరాటంతోనే Age of Consent Act అనే చట్టం కూడా మాపాందింది. నిశ్చబ్దంగా నేలకొరిగిన యోధులు: స్టేచ్చ ఎంత రిల్యూషన్‌దో దాన్ని కోల్పోయినప్పుడే తెలుస్తుంది. అందుకే ఇప్పటికీ మన ప్రొత్తంత్యం కోసం పోరాడిన వీరుల గురించి తల్లుకుంటూనే ఉంటాం. కానీ అందులో మహిళల శాతం తక్కువే. అలాగని వారి పాత్రకేమీ కొడవ లేదు. మనం గాంధి పేరు విన్నాం కానీ ‘బుడీ గాంధి’ (ప్రథమ గాంధి) అనే పేరు విని ఉండం కదా! తన అసలు పేరు మాతంగిని పూజా. గాంధీజీ నోఫర్సల స్వామీగా సహయ నిరాకరణ, ఉప్పు సత్యాగ్రహంలాంటి ప్రశ్నమాల్సి పాల్గొన్నారు. ఓసారి తనే స్వయంగా ఆరువేల మందిని కూడగట్టుకుని ఓ ఊరేగింపును తలపెట్టారు.

మహిళ కనకలూ బారువా. తన వయసు 18 ఏళ్లే. వీరే కాదు తన పక్కనే రదుస్తున్న భర్త చనిపోయినా, ఊరేగింపును ముందుకు నడిపించిన ఆరారాజిచీ ఉరిశ్శిక్క పడిన కొడుకును చూసి నీళ్లురంగా ఉండుని వీర్యం చెప్పిన మూలమతి 70% ఇలా స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో అంగుడుగునా అండగా నిలిచిన మహిళలు ఎందరో. అంతాకా ఎందుకు! మగవారు తూటాలకు నేలాకొరిగినా, జ్ఞానాలో మగ్గినా ఇంటిని మాసుకుంటూ పిల్లలకు దేశభక్తిని సూరిపోస్తూ మరో తరాన్ని పోరుకు ఇంధం చేసిన ప్రీలను ఎలా మర్చిపోగలం. రఘున్ విషపంలో ఇలాంటి పోరవనితలకు సకేతంగా మాక్సిం గోర్కి రాసిన ‘అమ్మ’ నవల ఓంచలనం. అలాంటి అమ్ములు మనకు అడుగుగునా ఉన్నారు! వారిని మర్చిపోయాం అంతే! మనుపటితో పోలిస్తే ఇప్పుడు ఉద్యోగాలు చేసే స్థీల శాతం, చదువుకునే బాలికల సంఖ్య, నాయకత్వ స్థానంలో ఉన్న మహిళల స్థాయిల్ మార్పు కచ్చితంగా ఉంది. కానీ ఇప్పటికే వివరాలు చేసే రుగా కాకున్నా నిశ్శబ్దంగా మహిళల ఎదుగుదలను, ప్రయాణాన్ని ప్రభావితం చేస్తునే ఉంది. ఇంట్లో తెలిసిన తెలియకుండా మాటల్లడే మాటల దగ్గర్చుంచే పనిచేసే మహిళల ప్రతిభఫు గుర్తించడంలో అలస్తుం వరకు అసమానత వివిధ రూపాల్లో ఉంది. దాన్ని గుర్తించి రంగించుకోవాల్సిన సమయమిది. లేకపోతే మరో పదేళ్ల తర్వాత మరో వరథనం రాశేటపుడు కంప్యూటర్ యుగం సైతం గురించని మహిళల

కంప్యూటర్ యుగం తన వలవేసా! కంప్యూటర్ లేని లోకాన్ని ఊహించలేం. అదేవిధంగా తను లేని కంప్యూటర్ని ఊహించలేం. అది బిలగీబోస్టీ, స్ట్రేచ్ జాబ్స్ కాదు ७०%. అదా లవలేనే! ప్రముఖ కవి బైరన్ కుమార్తె అదా. తనకు కొడుకు పుడతాడని తెగ ఆశపడిన బైరన్, అదా జననంతో చిరాకుపడిపోయాడు. పసివయనులోనే తనను, తల్లిని ఇంటి నుంచి బయటకు పంపేకాదు. తండ్రి నిరాదరణ, తల్లిదండ్రుల మధ్య గొడవలు, అనారోగ్యాల మధ్య అదా చరువులో సాంత్వన వెతుక్కుంది. ఆ ఆసక్తితోనే ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త చార్లెస్ బాబేజ్తో స్నేహం చేసింది. బాబేజ్ రూపొందించిన యంత్రాన్ని తొలి కంప్యూటర్గా అందరూ పరిగణిస్తారు. నిజానికి ఆ యంత రూపకల్పన వెనకాల బాబేజ్ ఉద్దేశం, లెక్కల్ని మరింత సులభతరం చేయడం. కానీ అదా అలా కాదు! ఆ యంత్రం అద్భుతాలు చేయబోతన్నదని తను ఊహించింది. దాన్ని ప్రచారం చేసేందుకు వ్యాసాలు రాశింది. అప్పటి శాస్త్రాలోకం ఓ జడపదార్థంగా భావిస్తున్న ఆ యంత్రాన్ని అందరికి పరిచయం చేసింది. అంతేకాదు! దాన్ని ఎలా వినియోగించుకోవచ్చే చెబుతూ అదా రాశిన ఓ అల్గరిధమ్ ను చరిత్రలోనే తొలి కంప్యూటర్ ప్రోగ్రాంగా పరిగణిస్తారు. వినక్ తొంది-అందులు కూర్కుండేన్!

వివక్ష ఉండ-తురింగ కొరింగం లది! లోకాన్ని మార్చిన శాస్త్రవైత్తలు ఎవరు? అని గూగుల్ని అడిగితే ఇంచుమించుగా మగవారి ఫోలోలే చూపిస్తోందా! ఒక వృత్తి గురించో, సందర్భం గురించో అడిగితే మగవారి బొమ్మలే కనిపిస్తున్నాయా! సామాజికంగా మనం దేనికైతే ప్రాముఖ్యం ఇస్తామా దానినే ఇంటర్వెట్ ప్రతిథిఫలిస్తుంది. ఆ ఫలితాలనే మళ్లీ మనం తలకెత్తుకుంటాం. ఇలా 70% కంప్యూటర్ యుగంలోనూ వివక్ష ఓ విషపలయంలా మారుతోందని పరిశోధకులు కనుగొన్నారు.

రంగాల్లో మహిళల పట్ల తీవ్ర వివక్ష ఉందని చెప్పక్కలేదు. ఇందుకు

పారశాలే తోలి వేడికగా మారదం బాధాకరం. ఉపాధ్యాయులు %70% లెక్కల్లో మగపిల్లలను ప్రోత్సహించినంతగా, వారి పనితీరును బేరీజు వేసినంతగా అడపిల్లలను పట్టించుకోవడం లేదని స్వాయంర్క్షయూనివర్సిటీలో జరిగిన ఓ పరిశోధన తేల్చింది. ఆ ప్రభావం వారి మార్కుల మీద కనిపించగానే, అడపిల్లలకు లెక్కలు రావు అని తేల్చిస్తున్నారు. అసలు లెక్క విపక్కే! మగనారు ఏడవకూడదు, ఏధ్యా వినిపించకూడదనే భావన మనకు కొత్త కాదు. దీని మూలం పసిపయుసులో ఉండటమే ఆవ్యర్యం. పిల్లల ఏడుపు పెద్దగా, అసౌకర్యంగా వినిపిస్తే అది కచ్చితంగా ఆడపిల్లల ఏడుపే అనీ అదే సన్మాగా, నిదానంగా వినిపిస్తే మగవారి ఏడుపని అందరూ అనుకుంటారట. ఆడపిల్లల రిస్యూ తీసుకోవడానికి భయపడతారు. అందుకే వాళ్ళ చాలా వృత్తులకు అనర్పులు అనేది ఓ బలమైన భావన. స్వీడన్ పరిశోధకులు ఇది తప్పని తేల్చారు. సామాజిక పరిమితులు కనుక లేకపోతే ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కొనుపడంలో ఆడ, మగ అనే తేడా లేదని విశేషించారు. 15-20 ఏళ్ల లోపు కొండరు మహిళల మనస్తాప్యాన్ని నిశితంగా గమనించాక చెప్పిన మాట ఇది. ఆడపిల్లలు తక్కువ అని చెప్పి కబ్బర్స్నీ తప్పని నిరుపిస్తున్నాయి పరిశోధనలు. మరోవైపు చిత్రంగా %70% భాషా వైపుణ్యాల విపయంలో మగపిల్లలతో పోలిస్తే ఆడపిల్లలే మరింత చురుగ్గా ఉండగలరని నాక్రవేష్టర్న్ యూనివర్సిటీ పరిశోధకులు అంటున్నారు. తప్పులు లేకుండా రాయడం, వాక్యినిరూణం లాంటి భాషాపరమైన అంశాలలో భాలికలదే పైచేయి అని %వీ=x% స్టాన్ ఆధారంగా నిరూపించారు. స్టాన్, టిక్కులజీ, ఇంజనీరింగ్, మాయథమాలీస్ట్ %70% కు నాలుగు రంగాలను కలిపి %ఖూజపీ% అంటారు. ఈ రంగాల్లో రాణించాలంటే చాలా తెలివీటులు ఉండాలని, అది మగవారికి సాధ్యమని ఓ అభిప్రాయం. అందుకే ఈ రంగాల్లో ఇంట్లో ఆడపిల్లలను చదివించేందుకు కానీ అంతగా చొరం చూపడం లేదు. జెండర్ గ్యావ్ రిపోర్ట్ అనే నివేదిక ప్రకారం 146 దేశాల్లోని ఈ అసమానతను గ్రహించే ప్రయత్నం చేసింది. ఊర్మించనట్టుగానే కేవలం 29.2 శాతం మహిళలు మాత్రమే ఈ రంగాల్లో నిలదొక్కుకుంటున్నారు. మిగతా రంగాల్లో ఇది 49.3 శాతం ఉంది. దీన్నిబట్టి ఎంతటి విపక్క ఉందో గ్రహించవచ్చు. మరీ ముఖ్యంగా లెక్కలు, నిసిల్ ఇంజనీరింగ్ వంటి రంగాల్లో ఈ విపక్క మరింత స్వప్షంగా కనిపించింది. ఇలాంటి గణాంకాలన్నీ చూసిన కొండరు శాస్త్రవేత్తలకు అసలు నిజంగానే లెక్కల్లాంటి అంశాలను నేర్చుకోవడంలో ఆడ, మగ తేడా ఉంటుండా అనే అనుమానం వచ్చింది. దానికోసం విస్తిస్తున్న విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధకులు 86 దేశాల్లో లెక్కలు చదువుకునే విద్యార్థులను గమనించారు. చాందసంగా ఉండే ప్రాంతాల్లో ఆడపిల్లల లక్కల వైపుణ్యం కాస్త తక్కువగానే కనిపించింది. అదే అభివృద్ధి చెందిన/చెందుతున్న దేశాల్లో ఆడపిల్లలు గణితశాస్త్రంలో మగవారితో సమానంగా నిలిచారు. దీన్నిబట్టి సమాజం కనుక సమానంగా ప్రోత్సహిస్తే ఏ వైపుణ్యంలో అయినా లింగపరమైన ఎక్కువతక్కువలు ఉండవని తేలింది.

పెడితే న్యార్ అయివెషవల్సిందే!

ఈవెంట ఏదైనా స్టోర్లా వెలిగిపోవాలని కోరుకోని అమ్మాయి ఉండదు. నగలూ దుస్తులనూ అందుకు తగ్గట్టే ఎంపిక చేసుకుంటారు కూడా. ముఖ్యంగా ఆభరణాలు జీగెల్చుంటా ఆకర్షణీయంగా కనిపించేందుకు రకరకాల రాళ్ల పొదిగినవి ధరిస్తుంటారు. ‘స్టోర్ స్పెల్స్’ ఈ రాళ్లలో అత్యంత భిన్నమైనది. కాంతి పడగానే మెరుస్తా నశ్కత్రాకృతిని అవిప్పరించే ఇది రత్నుల జాతిలోనే ఎంతో ప్రత్యేకం. ప్రకృతి ఎన్నో వింతల సమాప్తం. అందులో అందమైనవి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించేవీ మరెన్నో మనం ధరించే ఖరీదైన వజ్రాలు, రత్నాలు, మణిమాణిక్యాలూ కూడా అందులోనివే. భూమి పొరల్లో ఒక్కో రాయా ఒక్కో రంగులో ఒక్కో ప్రత్యేక లక్షణాలతో ఏర్పడుతుంటుంది. అందులో ఉండే రకరకాల

A composite image featuring a woman with long, wavy hair wearing a star sapphire necklace and ring, and two smaller inset images showing a collection of star sapphires and a close-up of a star sapphire pendant.

గ్రికు భాషలో నష్టత్తం అన్న పదం నుంచీ ఈ ఆస్ట్రేలియం పుట్టిందట. స్టోర్ సమైర్గా పిలిచే ఈ రాళ్లలో ప్రధానమైనది నీలి రంగు. నిజానికి నీలమణిని సమైర్ అని అంటాం. కానీ, ఇందులో గులాబీ, నారింజ, అవుపచ్చ, ఊదా, పసుపు పచ్చ \approx % ఇలా విభిన్న రంగులవే ఉంటాయి. ప్లైటీనం, బంగారంలాంటి నగల్లో ఈ రాళ్లను ఎక్కువగా వాడుతున్నారు. ఉంగరాలు, పెండంట్లు, చెవి దుర్ఘలు, బ్రేన్లెట్లు ఇలా రకరకాల అభిరణాల తయారీలో ఈ నష్టత్తపు రాయిని పొదుగుతున్నారు. వీటి మీద వెలుగు పడ్డ కోణాన్ని బట్టి నష్టత్తం ఒక్కోసారి ఒక్కోచోట కనిపిస్తుంది. అంతేకాదు సిక్కు రే స్టోర్, హైన్ రే స్టోర్, ట్రౌల్ రే స్టోర్ \approx % ఇలా నష్టత్తం ఎలా ఏర్పడుతుందన్నదాన్ని బట్టీ రాళ్లను పిలుస్తుంటారు. ఊహారళకు సిక్కు రే స్టోర్ అంటే, ఆ రాయిలోనీ నష్టత్తం ఆరు రేఖలతో కనిపిస్తుందన్నమాట. నష్టత్తం ఎంత బాగా ఏర్పడితే అంత గొప్ప అన్నది ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కేదు కడూ! ఇంతకి ఈ రాళ్ల మన దేశంలోని కళీర్ దగ్గర అధిక మొత్తంలో దొరుకుతాయట. తర్వాతి స్థానంలో ప్రేలంక, బరాలు ఉన్నాయి. ‘ద స్టోర్ అఫ్ ఇండియా’గా పిలిచే ఒక రాయి అయితే ఎకంగా 560 క్యారెట్ల పైనే ఉండట. కాకపోతే స్వాయంగ్ మూర్జియంలో ఉండనుకోండి. ఏదైనేనిం, రత్నగ్రుభ్య భారతీలో పుట్టిన మరో అద్భుతమైన రత్నం ఈ ‘స్టోర్ సమైర్ మీకూ నచించా!

సాయంకాలం నడక మంచిది!

సౌయంత్రం పూట వాకింగ్ కు వెళ్లడం మంచిదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. దీనివల్ల కలిగే ప్రయోజనాల గురించి తెలుసుకుండా. సౌయంత్రంపూట అశ్వర్ధకరమైన వాతావరణంలో నడవడం వల్ల మెదుతలో సెరటోనిన్ అనే రసాయనం విడుదలవుతుంది. దీంతో రాత్రిపూట నిద్ర బాగా పడుతుంది.

ఉదయం నుంచి సౌయంత్ర వరకూ రకరకాల పసులతో శారీరకంగా అలసట, మానసికంగా ఒత్తిడి అభికంగా ఏర్పడుతూ ఉంటాయి. ప్రతిరోజు సౌయంత్రం కనీసం అరగంటేపు నదిస్తే బడలిక తీరి మెదడు ఉత్సాహంగా పనిచేస్తుంది. సౌయంత్రం వేళ వేగంగా నడవడం వల్ల శరీరానికి తగినంత ఆస్కిజన్ లభిస్తుంది. ఊపిరితిత్తలు, గుండ కండరాలు అరోగ్యంగా పనిచేస్తాయి. మానసిక ఉల్లాసం లభిస్తుంది. మధుమేహంతో బాధపడేవారు సౌయంకాలం నడవడం అలవటు చేసుకుంటే రక్తంలో గ్లూకోజ్ స్థాయి నియంత్రణలో ఉంటుంది. రక్తపోటు సమస్య రాదు. శరీరంలోని కొవ్వులు తొందరగా కరుగుతాయి. సౌయంకాలపు నడక వల్ల శరీరంలోని కండరాలు బలపడతాయి. రోగినిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది. అతిగా తిఱాలనే కోరిక తగ్గి శరీర బరువు నియంత్రణలో ఉంటుంది. జీవికియులు వేగవంతమవుతాయి. జీర్ణార్థయ సమస్యలు తీరుతాయి. రాత్రి భోజనం తరవాత కొద్దిసేపు నడవడం వల్ల కడుపులో ఆశ్వత్తం, పొట్టలో ఉఖ్యరం, ఆఫీచి బోట్సీని కూడా ఉండుతాయి.

